

Munhälsa och orofacial funktion hos personer med Angelmans syndrom

Rapport från frågeformulär

Rapport baserad på data hämtade ur Mun-H-Centers faktabas om munhälsa och orofacial funktion hos personer med ovanliga diagnoser, MHC-basen. Insamling av data har skett genom att personen själv, anhörig eller vårdare fyllt i Mun-H-Centers frågeformulär om tandvård, matsituation och dregling. Kartläggningen omfattar 30 frågeformulär.

Beräknad förekomst: 8:100 000 levande födda.

Orsak: Genetiskt betingad, oftast nymutation. Flertalet har en förlust av kromosommaterial i den kromosom 15 som ärvt från mamman. Diagnosen ställs ofta utifrån internationellt kliniskt fastställda kriterier.

Allmänna symtom: Försenad psykomotorisk utveckling. Muskelslapphet och balanssvårigheter. Svår utvecklingsstörning. Epilepsi. Avvikande språkutveckling där språkförståelsen ofta är påtagligt bättre än förmågan att själv uttrycka sig med tal eller alternativ kommunikation. Kännetecknande är också hyperaktivitet, plötsliga skrattanfall och ett stereotyp beteende.

Orofaciala/odontologiska symtom: Det finns ansiktsdrag som är karaktäristiska för diagnosen. Glesställda tänder är vanligt liksom bettavvikelser i form av framskjutande underkäke (underbett) och frontalt öppet bett (ett vertikalt avstånd mellan framtänderna i de båda käkarna). Tandgnissling dagtid är vanligt. Många har för vana att suga och bita på händer och föremål. Munmotoriken är dåligt utvecklad och musklerna hypotona. Sugsvårigheter, ät- och dricksvarigheter och dregling är vanliga problem. De flesta med Angelmans syndrom saknar tal.

Orofacial/odontologisk behandling:

- Viktigt att barn tidigt får kontakt med tandvården för förstärkt förebyggande vård.
- Tand- och bettutveckling ska följas. Vid avvikelser ska ortodontist konsulteras på tidigt stadium för planering av eventuell bettkorrigerande behandling
- Tandgnissling bör följas upp och vid behov behandlas med bettskena.
- Munmotorisk träning och stimulering är motiverat
- Kommunikationsträning är oftast angeläget.

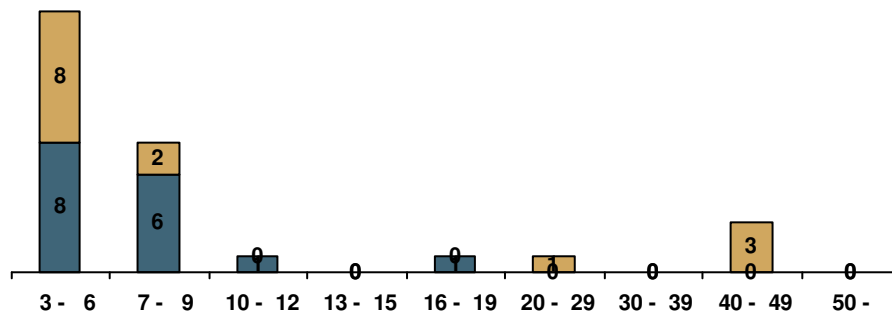
Källor:

Socialstyrelsens kunskapsdatabas om ovanliga diagnoser.

MHC-basen – Mun-H-Centers databas om munhälsa och orofacial funktion vid sällsynta diagnoser.

Ågrenskas Dokumentation.

Åldersfördelning

Antal: 30

Åldrar: 3 - 46

Kön: M (16) F (14)

Tilläggsdiagnoser

Medicinsk funktionsnedsättning	Ja	Nej	Uppgift saknas
Medfött hjärtfel	0	29	1
Annan hjärt-kärlsjukdom	0	29	1
Epilepsi	21	8	1
Astma	4	25	1
Behov av andningsunderstöd	0	29	1
Allergi	6	23	1

Neuropsykiatrisk diagnos	Ja	Nej	Uppgift saknas
ADHD/ADD	0	28	2
Autistiskt syndrom	3	26	1
Autistiska drag	9	18	3
Asperger syndrom	0	28	2
Tourette syndrom	0	29	1

Allmän funktionsnedsättning	Ja	Nej	Uppgift saknas
Utvecklingsstörning	3	0	27
Motorisk funktionsnedsättning	3	1	26
Synnedsättning	3	18	9
Hörselnedsättning	1	29	0
Kommunikationssvårigheter	1	0	29

Om tandvård och munhälsa

Tycker du att du får den tandvård du behöver?

	Antal
Ja, i hög grad	12
Ja, i viss mån	16
Nej, inte särskilt	2
Nej, inte alls	0
Uppgift saknas	0
Summa:	30

Hur många gånger per år brukar du besöka tandvården?

	Antal
Tre eller flera gånger per år	8
Två gånger per år	9
En gång per år	8
Mer sällan än 1 gång per år	4
Uppgift saknas	1
Summa:	30

När röntgades dina tänder senast?

	Antal
Under de senaste två åren	5
För mer än två år sedan	4
Har aldrig röntgat tänderna	20
Uppgift saknas	1
Summa:	30

Sköter du dina tänder på ett bra sätt?

	Antal
Ja, i hög grad	9
Ja, i viss mån	17
Nej, inte särskilt	4
Nej, inte alls	0
Uppgift saknas	0
Summa:	30

Vem borstar dina tänder?

	Antal
Jag borstar alltid själv	0
Jag borstar själv ibland, och ibland får jag hjälp	1
Jag får alltid hjälp av någon annan	29
Uppgift saknas	0
Summa:	30

Hur ofta borstas dina tänder?

	Antal
Tre eller flera gånger per dag	0
Två gånger per dag	21
En gång per dag	6
Mer sällan än varje dag	3
Uppgift saknas	0
Summa:	30

Om tandvård och munhälsa

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Har du ont från munnen?	0	20	10
Känner du dig torr i munnen?	1	20	9
Har du slagit i dina permanenta framtänder allvarligt någon gång?	5	25	0
Tycker du att du har ett avvikande bett?	9	14	7
Har du haft tandställning?	0	28	2
Tycker du att du har behov av tandreglering/tandställning?	0	24	6

Gnisslar eller pressar du tänderna på natten?

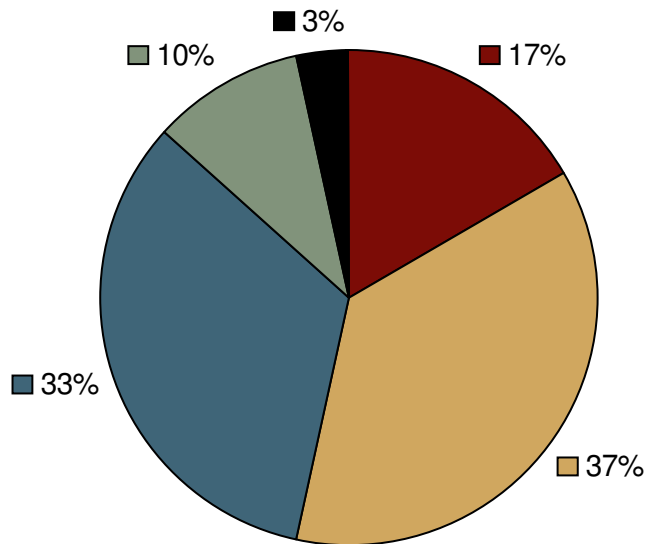
	Antal
Aldrig	15
Någon gång i veckan	8
Varje natt	1
Uppgift saknas	6
Summa:	30

Gnisslar eller pressar du tänderna på dagtid?

	Antal
Aldrig	16
Någon gång i veckan	10
Varje dag	1
Uppgift saknas	3
Summa:	30

Hur det går att äta

Har du några problem med att äta?

	Antal
Ja, i hög grad	5
Ja, i viss mån	11
Nej, inte särskilt	10
Nej, inte alls	3
Uppgift saknas	1
Summa:	30

	Ja	Nej	Uppgift saknas
Hostar du dagligen i samband med måltid?	6	24	0
Får du kväljningar dagligen i samband med måltid?	4	25	1
Får du sura uppstötningar dagligen?	4	21	5
Kräks du ofta (minst 2 gånger i veckan)?	4	26	0
Har du dålig aptit?	5	24	1
Dröjer det länge innan du kan svälja en tugga?	2	25	3
Pressar du fram tungan när du skall svälja så att mat hamnar utanför munnen?	11	15	4
Har du svårt att tugga, dvs finfördela kosten med hjälp av kindtänderna?	15	13	2
Har du svårt att ta av maten från skeden med läpparna?	10	20	0
Har du problem med att mat och dryck läcker ut genom mungiporna?	16	13	1
Brukar mat ligga kvar i munnen efter måltiderna?	10	17	3
Får du näringstillförsel på annat sätt än via munnen?	2	28	0

Om dregling

Dreglar du?

	Antal
Dreglar aldrig	1
Dreglar ibland - inte varje dag	7
Dreglar ofta - varje dag	11
Konstant dregling	8
Uppgift saknas	3
Summa:	30

Hur mycket dreglar du?

	Antal
Lätt dregling, bara på läpparna	1
Måttlig dregling, på läpp och haka	12
Riklig dregling	8
Mycket riklig dregling	5
Uppgift saknas	0
Summa:	26

Är dregling ett problem för dig?

	Antal
Ja, i hög grad	3
Ja, i viss mån	9
Nej, inte särskilt	9
Nej, inte alls	2
Uppgift saknas	3
Summa:	26

Är dregling ett problem för din familj eller omgivning?

	Antal
Ja, i hög grad	3
Ja, i viss mån	11
Nej, inte särskilt	11
Nej, inte alls	1
Uppgift saknas	0
Summa:	26